Cumhuriyet Dönemi (1923-1950) Romanı

1. Kişiler çoklukla, kafalarının içindeki hayatın dışarıdaki hayata uymamasından doğan hayal kırıklığıyla dünyaya küserler: Seniha, Hakkı Celis (Kiralık Konak); Ahmet Kerim (Hüküm Gecesi); Leyla, Necdet (Sodom ve Gomore); Dr. Hikmet (Bir Sürgün) vb. hep hayalleriyle gerçeği bağdaştıramayan insanlardır.

Bu parçada romanları ve roman kişileri verilen yazar aşağıdakilerden hangisidir?

A) Abdülhak Şinasi Hisar
B) Halide Edip Adıvar
C) Reşat Nuri Güntekin
D) Sabahattin Ali
E) Yakup Kadri Karaosmanoğlu

2. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde verilen romanlar, adı geçen yazara ait değildir?

A) Yakup Kadri Karaosmanoğlu, "Yaban"da (1932) Kurtuluş Savaşı sırasındaki Türk köyü ve köylüsünü, aydınlarımızın köy gerçeği karşısındaki durumunu anlatır.
B) Reşat Nuri Güntekin, "Sözde Kızlar"la (1923) romancılığa başlamış, Dokuzuncu Hariciye Koğuşu'nda (1930) hasta bir gencin sıkıntılı yaşamını ve ruhsal bunalımını anlatmıştır.
C) Konularını günlük yaşamdan alan Mahmut Yesari, ünlü romanı "Çulluk"ta (1927) işçi çevrelerini, köy yaşamını gerçekçi bir anlayışla anlatır.
D) Refik Halit Karay, romanlarını 1939'dan sonra yayımlamış, "Yezid'in Kızı (1939), Çete (1939), Sürgün (1941), Nilgün (1950)" adlı romanlarıyla büyük ün kazanmıştır.
E) Halide Edip; "Sinekli Bakkal (1936), Tatarcık (1939) ve Sonsuz Panayır"da (1946) Türkiye'nin üç ayrı dönemdeki toplumsal özelliklerini ele almıştır.

3. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde "mekân" **ögesine yer verilmemiştir?**

A) Herhâlde Zeyniler şimdiye kadar işittiğim ve resimlerini gördüğüm köylerden hiçbirisine benzemiyordu.
B) Eski bir taş köprü ile dere geçildikten sonra fakir mahallelere giriliyor ve sefalet, bütün dehşeti ve çirkinliği ile başlıyordu.
C) Öyle ki Allah'ın gazabına uğramış beldelerin nasıl bir manzara oluşturduğunu tasavvur için o zamanki İstanbul'a bakmak kâfi geliyordu.
D) Kışın bütün şiddetiyle geri döndüğünü hissettiren soğuk ve yağmurlu bir bahar gününde, trenle Haydarpaşa'dan ayrıldık.
E) Bütün eşya, üstüne eski bir asker battaniyesi serilmiş bir kerevetle birkaç arkalıksız kahve iskemlesinden ve bir tahta masadan ibaretti.

4. Edebî türlerde farklı düşünce ve yapıların anşalmazlığıyla ortaya çıkan duruma "çatışma" denir.

Buna göre;

I. Salih Ağa, Zeynep Kadın'ın başına hiç yoktan bir arazi meselesi çıkardı. Bu köy ağası, Mehmet Ali'nin ta babası zamanından ekip biçtikleri bir tarlanın kendisine ait olduğunu iddia ediyor. Zeynep Kadın, geçen gece hüngür hüngür ağlayıp bana davayı anlattı.
II. Sonbaharın, ismi gibi sararttığı çıplak bir ovanın nihayetinde bir dağ yamacına tırmanmış eski bir kasaba… Etrafını ova tarafından ince bir dere, öteki yanlarında sık serviler kuşatmış. Servilerin daha yukarısında bir eski kale harabesi…
III. Bir gece elimde açık bir kitapla sobanın başında uyuyakalmıştım. Birdenbire şiddetli bir sarsıntıyla uyandım. Sevim'in her zaman aralık duran oda kapısı kapalıydı. Bu, bana anlaşılmaz bir dehşet verdi. Kalbim tıkanarak koştum.

metinlerinden hangileri çatışmaya örnektir?

A) Yalnız I.
B) Yalnız II.
C) I ve II.
D) I ve III.
E) II ve III.

5. Aşağıdakilerin hangisinde bir kahramanla ilgili sevinçli bir durum dile getirilmiştir?

A) Tevfik, Tuna Nehri gibi taşmıştı, kızının etrafında tayfun gibi dönüyor, onu kollarıyla kaldırıyor, dükkânda aşağı yukarı divane gibi dolaştırıyor, arada bir bırakıyor, biraz yüzüne baktıktan sonra tekrar kapıyor, nöbet gelmiş deli gibi ağlıyordu.
B) Mehmet Ali, beni buraya getirdiğine şimdiden pişman mı? Acaba evde anasıyla kardeşleri onun bir konukla geldiğini haber alır almaz kendilerine çıkıştılar mı? Eşyanın arkasından acayip bir sıkılganlıkla yürüyorum.
C) Rabia bu akşam ilk defa o kadar alışkın olduğu bu adamlar arasında kendini yabancı ve yalnız buluyordu. Rabia'ya onlar, kendisinin henüz girdiği bir yolun karşı köşesini dönüp giden insanlar, biraz sonra göremeyeceği, işitemeyeceği kimseler gibi geldi.
D) Peregrini cevap vermedi, kızın ta gözlerinin içine merhametle baktı. Belki merhametten başka bir şey de vardı, belki kendi de varlığından haberdar olmadığı bir hissini kıza gösteriyordu.
E) Mükerrem, bir daha durmamakla beraber ne yaptıysa iyi yapmıştır. Sulhtan sonra belli başlı bir iş tutmamıştır. Zaten buna ihtiyacı da yoktur. O da benim gibi oldukça hâli vakti yerindedir. Üstelik de becerikli ve tutumludur.

6. Mehmet Ali'nin bana verdiği odaya zar zor sığdım. Bu, ovaya bakan iki pencereli, kavak ağaçlarıyla tutturulmuş tavanından kuru otlar sarkan, tabanı toprak bir hücredir.

Aşağıdakilerden hangisi bu parçada tanıtılan mekânın bir özelliğidir?

A) Aydınlıktır. B) Geniştir. C) Küçüktür. D) Rutubetlidir. E) Kullanışlıdır.

7. Aşağıdaki parçaların hangisinde "iç çözümleme" **tekniği uygulanmıştır?**

A) Bundan daha acemi bir yalan olur muydu? Evet, Sevim'in su içmek için yatağından kalktığını söylemesi yalandı. Bunları söylerken sinsi ve ürkek bir bakışla yüzüme bakması da bunu gösteriyordu.

B) Ben kimsenin aleyhinde söylemiyorum. Sade hakikati söylüyorum. O kadar etrafıma bakıyorum. Siz, gördüğüm insanların hiçbirisine benzemiyorsunuz. Farklı bir insansınız.

C) Para sıkıntısı çekmiyordum. Öteki hemşehrilerin hâline bakılırsa zengin bile sayılırdım. Annemden bana epeyce mal mülk kalmıştı. Amcam, İstanbul'da bunları gayet iyi idare ediyordu.

D) Sabahleyin bizimle beraber İstanbul'dan gelmiş kalabalık bir Alman ailesi önümdeki masada oturmuştu. Ara sıra dönüyorlar, ne söylediğimizi anlamadan gülüyorlardı.

E) Karanlık ağaçlarla dolu bir bahçe… Sonunda viranelikten göçmek üzere iki katlı yayvan bir tahta ev…. İki yanında payanda mı, çardak mı olduğu anlaşılmayan koca koca kalaslar…

8. Bu sofa (evlerde oda kapılarının açıldığı genişçe yer, hol) yaşlı bir insan yüzü gibidir: Evimizin bütün ruhu, kederleri ve neşesi orada görünür; her günün hadiseleri tavana, duvarlara, döşemeye bir leke, bir çizgi, bir buruşuk ve bazen de ancak bizim görebileceğimiz gizli bir işaret ilave der. Bu sofa canlıdır. Bizimle beraber kımıldar, değişir, bizimle beraber uyur, uyanır; bu sofa aramızda sanki üçüncü bir simadır ve gördüğü, ağladığı bile olur.

Bu parça ile ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

A) Benzetme yapılmıştır.
B) Kişileştirme yapılmıştır.
C) Atasözlerine yer verilmiştir.
D) Kurallı cümleler kullanılmıştır.
E) Niteleyici sözlere yer verilmiştir.

9. - - - - romanında Feride'nin şahsında Batılı bir okulda tahsil yapmış; yeninin, yeniliğin temsilcisi, çağdaş bir öğretmen tipi sunulur. Ancak bu özelliklerine rağmen Feride, "hiçbir aşağılık duygusuna kapılmadan, yersiz bir Batı hayranlığına ve taklitçiliğe özenmeden" hareket eder.

Bu parçada boş bırakılan yere aşağıdaki eserlerden hangisi getirilmelidir?

A) Kavak Yelleri B) Harabelerin Çiçeği
C) Yeşil Gece D) Çalıkuşu
E) Damga

10.
- Fukaralık; Ali Rıza Bey için ne güzel bir mektep olmuştu. Her şeyi hakiki rengiyle, hakiki çehresiyle görmeye başladı. Artık kimse bu parasız ihtiyara kendini olduğundan başka türlü göstermek için canını sıkıntıya sokmuyordu. Hatta çocukları bile…
- Mehmet Ali bana doğru eğildi, elimi öptü. Bir şey söylemek istedi ve torbacığı omzunda, yürüdü gitti. Bu çocuk belki bir daha dönmeyecek. Yüreğimde derin bir kasvetle arkasından yürüyorum. Yolda rast geldikleriyle durup helalleşiyor.
- Araba inişli yokuşlu dağ yollarına girmişti. Kâh kurumuş sel çukurlarından geçiyor kâh boş tarlaların, bozulmuş bağların kenarlarını takip ediyordu. Seyrek aralıklarla tek tük köylüler, kağnılar, sırtlarında çalı demetleri taşıyan kadınlar…

Bu parçalarda kullanılan bakış açıları sırasıyla aşağıdakilerin hangisinde verilmiştir?

A) Kahraman anlatıcı - gözlemci - hâkim
B) Hâkim - kahraman anlatıcı - gözlemci
C) Gözlemci - hâkim - kahraman anlatıcı
D) Hâkim - gözlemci - kahraman anlatıcı
E) Kahraman anlatıcı - hâkim - gözlemci

11. Eser, ilkin "Soytarının Kızı" adıyla İngilizce olarak İngiltere'de basılmış (1935), Türkçesi ondan bir yıl sonra, Sinekli Bakkal adıyla yayımlanmıştır. Sinekli Bakkal, bir töre romanıdır. Eserde Aksaray'ın Sinekli Bakkal semtinde ve o semtin çevresinde II. Abdülhamit devri Türkiye'si ele alınmıştır.

Bu parçada sözü edilen eserin aşağıdaki akımların hangisinin etkisiyle yazıldığı söylenebilir?

A) Klasisizm B) Realizm
C) Romantizm D) Egzistansiyalizm
E) Sürrealizm

